

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2011-3090042

Projektnamn ISAK	Diarienummer 2011-3090042
---------------------	------------------------------

Slutrapport genomförande

Sammanfattning

Ge en sammanfattande beskrivning av projektidé och framkomna resultat.

Etableringstiden för nyanlända invandrare är oroväckande lång. Enligt den senaste statistiken har endast 30 % av invandrarna arbete efter tre år i Sverige. Det finns ett stort behov av att förbättra det svenska integrationsarbetet så att invandrades etableringstid förkortas. I detta projekt har vi koncentrerat oss på behovet av alternativa språkinlärningsmetoder och förbättrade arbetsmarknadskontakter och arbetsmarknadskunskaper. En hög andel av de invandrade som läser SFI avslutar studierna utan att ha tillgodogjort sig tillräckliga språkkunskaper för att vara anställningsbara. Det finns ett behov av alternativa undervisningsmetoder som gör att fler kan avsluta SFI med tillräckliga språkkunskaper. Ytterligare en orsak till invandrades svårigheter att få arbete är avsaknaden av kontaktnät. En viktig insats i integrationsarbetet är därför att kompensera denna brist. Detta kan ske genom att invandraren marknadsför sig själv som praktikant hos olika arbetsgivare. Erfarenheter visar att praktikplaceringar inte alltid är lyckade. Enformiga eller otillräckliga arbetsuppgifter, arbetsgivare som utnyttjar möjligheten till gratisarbetare innebär ibland att praktiktiden inte ger något i utbyte för praktikanten. Det finns med andra ord behov av att strukturera och kvalitetssäkra praktikplaceringarna.

Vår projektidé var att utarbeta och implementera arbetssätt och metoder som kan bidra till att förkorta nyanländas arbetsmarknadsetablering. Tillvägagångssättet för att uppnå detta har varit:

1. Omvärldsspaning, vad har andra gjort vad kan vi ta med oss in i projektet.
 2. Pröva och utveckla de metoder som verkar mest gångbara
 3. Granska om metoderna och arbetssätten ger bra resultat
 4. Övertyga chefer och medarbetare i ordinarie verksamhet att metoderna är bra och att deras verksamheter förbättras om de tar till sig och använder de metoder som projektet har arbetat fram.
 5. Involvera intressenterna i vidareutvecklingen av de metoder som fungerar.
 6. Låta personal från intressentorganisationerna få träning i att använda projektets metoder, att auskultera och få handledning i att använda de metoder som projektet tillämpar.
- Projektet har utvecklat 5 implementeringsbara arbetsmetoder:

1. Suggestopedi, en språkinlärningsmetod där man förstärker språkinläringen med hjälp av sång, dans och rollspel.
 2. Isakmodellen, checklistor inom olika yrkesområden som används för att skapa struktur och kvalitet då deltagare går ut i praktik.
 3. Uttalsstöd, språkförstärkning för deltagare med uttalsvårigheter med hjälp av talpedagog.
 4. Yrkestraineemetoden, deltagare placeras på lärlingsplatser hos företag med rekryteringsbehov. Efter en upplärningstid är praktiken tänkt att övergå i anställning.
 5. Dialogmodellen, språkträning i kombination med arbetsmarknadskunskap som förbereder deltagaren för arbetsmarknaden.
- Samtliga metoder har utvärderats av European Minds. (Bil 1 European Minds utvärderingar av arbetsmetoder)

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2011-3090042

Vad gäller suggestopedi så finns det stort intresse i 5 av länets kommuner att fortsätta använda och vidareutveckla metoden. I Katrineholm, Strängnäs, Oxelösund, och Eskilstuna kommer SFI att arbeta med suggestopedimetoden med hjälp av de lärare som utbildats inom projektets ram. Nyköpings kommun har fattat beslut att inkludera suggestopedi på Sfi och rekryterar suggestopedilärare under sommaren.

Isakmodellen har blivit implementerad på arbetsmarknadsenheten i Katrineholm, viss implementering har också skett i Eskilstuna och Strängnäs.

Uttalstödet kommer att implementeras på Sfi i Eskilstuna. I Strängnäs och Katrineholm finns intresse och metoden testas under våren 2014 för ev implementering i ett senare skede.

Dialogmodellen ska implementeras och vidareutvecklas i en ny verksamhet som byggs upp i Eskilstuna kommun. Två av isaks anställda kommer under andra delen av 2014 arbeta i verksamheten för att implementera isaks metoder.

De arbetssätt som legat till grund för arbetet i isak kommer att föras vidare in i Jobbtorget som startas i Strängnäs under sommaren 2014. En av projektets anställda kommer att ta med sina erfarenheter in i den nya verksamheten. Isaks tre anställda i Katrineholm övergår till kommunens ordinarie verksamheter och tar med sig arbetssätt från projekt isak.

Projektets resultat

- Redogör kortfattat för det problem och de behov som projektet avsåg att fokusera kring.
- Redogör för projektets ambitioner att göra skillnad, det vill säga hur lösa problemet på ett bättre sätt. Ta utgångspunkt i den eller de programkriterier (lärande miljöer, samverkan, innovativ verksamhet, strategisk påverkan) som projektet valt, men också där så är aktuellt hur aktiviteterna av transnationell och regionalfondskaraktär bidragit.
- Vilka resultat och förslag till goda lösningar har projektet lett fram till?
- Vilken påverkan och genomslag har projektet åstadkommit på individnivå, organisationsnivå och system- och strukturnivå?

Många i målgruppen utrikesfödda har svårt att uppnå egenförsörjning inom överskådlig tid. Det beror i många fall på låg språk- och utbildningsnivå, avsaknad av kontaktnät, brist på kunskaper om arbetsmarknaden och hur man söker jobb. Det kan även bero på okunskap och diskriminering från majoritetssamhället. Långtidsarbetslösa får ofta låg självkänsla och vågar inte dra fördel av de möjligheter som trots allt finns. Kvinnor har ofta en svårare situation än män delvis p g a lägre utbildningsnivå.

Genom att Samordningsförbundet RAR stod som projektägare fanns bra grund för samverkan med de olika myndigheterna i länet. Avsikten var att alla myndigheter skulle involveras i styrgrupper, personal från myndigheterna skulle om möjligt involveras i projektet och projektet skulle arbeta mot en förbättrad samverkan mellan parterna.

Samverkansparterna skulle informeras och vara behjälpliga med att implementera de utarbetade metoderna i ordinarie verksamheter inom respektive organisation. Det strategiska påverkansarbetet skulle även genomföras genom att personal från ordinarie verksamheter involverades under projekttiden och att nyckelpersoner i respektive organisation var informerade om metodarbetet.

Arbetet i projektet har lett till att samverkan mellan berörda instanser har förbättrats betydligt i så måtto att kontaktvägarna mellan instanserna gällande individerna inskrivna i projektet har förkortats. Samverkan har också lett till att verksamheter som syftar till att befästa metoder som inte kan finansieras via ESF, ex vis utbildningsinsats för SFI-lärare i syfte att de skulle examineras till suggestopedilärare, har finansierats av Länsstyrelsen. Implementeringsarbetet har varit framgångsrikt genom att projektet i ett tidigt skede involverat de personer som skulle arbeta med metoderna och dessutom har ledningen i de berörda instanserna erhållit kunskap om hur metoderna är tänkta att fungera. Därmed har ett brett stöd funnits i de berörda instanserna.

I projektet har således fem implementerbara metoder utarbetats vilka syftar till att öka kompetensen hos de utrikesfödda som haft svårt att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Metoderna befrämjar höjd språknivå, ökar kunskaperna om den svenska arbetsmarknaden och underlättar för en bra praktikperiod eller för introduktion till arbetsmarknaden vilket i bästa fall leder till egenförsörjning på kort eller lång sikt. Projektets erfarenheter visar att samverkan kring implementering med de aktuella ordinarie verksamheterna i ett tidigt skede förstärker möjligheterna till implementering av utarbetade metoder. Erfarenheten från projektet visar vikten av att planering finns för implementering efter projekttidens slut. I isaks fall har man kunnat lösa problemet med finansiering genom att projektägaren samordningsförbundet RAR har bekostat implementeringsarbetet under hösten 2014. Samordningsförbundet finansierar implementeringsarbetet under en begränsad period och under förutsättning att det finns en tydlig ambition att permanenta delar av eller hela verksamheten.

Nyköpingsdelen, som innefattar Gnesta, Nyköping, Oxelösund och Trosa vilket hädanefter kallas GNOT, har arbetat med traineemodellen. Den innebär att deltagare praktikplaceras på ett företag med anställningsbehov. Möjligheter har då funnits för företaget att testa om praktikanten platsar på företaget och för praktikanten att känna efter om yrket/arbetet passar för denne. Eftersom flera arbeten krävt utbildning har flera utbildningsinsatser startats igång i GNOT-området. Ett stort antal deltagare har därför genomgått utbildningar som lett till arbete eller som ökat deltagarnas möjligheter att komma ut i egenförsörjning. Erfarenheten från projektet visar således att riktade utbildningsinsatser markant ökar möjligheterna till anställningar.

Deltagarna i samtliga projektdelars verksamheter har genom projektets metoder och arbetssätt fått ökade kunskaper och motiverats att gå vidare till arbete eller utbildning för att på kortare eller längre sikt uppnå egenförsörjning.

Via den samverkan som skett mellan projekt och berörda instanser har en påverkan skett i så måtto att individers behov har fått stå i fokus och indirekt styrt samverkansarbetet. Genom att nyckelpersoner i politiska, kommunala och statliga verksamheter deltagit i både de lokala styrgrupperna, samverkansgrupperna och i projektets huvudstyrgrupp har implementeringen av arbetssätt, metoder och personell kompetens kunnat genomföras. Nyckelpersoners medverkan under projekttiden har gett implementeringsarbetet tyngd och legitimitet. De har varit insatta i den verksamhet som pågått i projektet och därmed varit delaktiga och drivande för implementeringen.

Projektet har gjort stora upppoffringar för att få till en transnationell verksamhet. Genom European Minds kontakter besökte projektägaren och huvudprojektledaren ett antal verksamheter i London. Något fruktbart samarbete gick dessvärre inte att etablera. De verksamheter projektet fick kontakt med arbetade i första hand med hemlöshet vilket kändes främmande för projekt isak. Därefter besökte projektet en partnersöksträff i Polen där kontakter knöts med tre olika organisationer. En organisation i Polen, en organisation i Tyskland och en organisation från Irland, Problemet var att dessa organisationer saknade verksamhet, de väntade på att få sina projektansökningar beviljade. Efter ett halvårs väntan kom beskedet att den Irländska organisationen hade fått sin ansökan beviljad,. Då uppstod nästa problem, projekttiden för det projekt som den Irländska organisationen blivit beviljad sträckte sig till 2016 medan projekt isak avslutas i juni 2014. Detta medförde att projekt isak inte kunde kvarstå som samarbetspart i projektet.

Syfte och mål med projektet

- Redogör för projektets syfte/projektmål, delmål och avsedda resultat.
- Vad har projektet uppnått i förhållande till mål och planerat upplägg? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av till exempel erhållna kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer, beteende etc.
- Vilket lärande åstadkom ni i projektet såväl internt som externt?

- Redogör för orsaker till avvikelser i förhållande till planerad verksamhet i projektansökan och hur detta har påverkat projektbudgeten.

Det långsiktiga målet var att arbeta fram metoder och modeller som syftar till att förbättra integrationsarbetet i Sörmland. Dessa avsågs också att implementeras i olika ordinarie verksamheter som arbetar med integration på olika sätt. Projektmålen var:

- att minst 50 % av deltagarna skulle gå vidare till arbete eller studier, särskilt fokus på att kvinnor ska komma vidare till högre studier
- att minst 30 av projektets deltagare skulle förbättra sin svenska klara C- eller D-test på SFI, särskilt fokus på att kvinnor skulle höja sin SFI-nivå
- att 100 % av deltagare med behov av språkträning på arbetsplatser skulle komma ut i språkpraktik
- att 100 % av deltagare som behöver yrkeserfarenhet och meriter ska komma ut på minst en praktik
- att 100 % av deltagarna ska förbättra sin språknivå under projekttiden

Utifrån analysen av målgruppen som genomfördes under mobiliseringsfasen har den norra och den södra delen av länet arbetat med olika utgångspunkter. I den södra delen fanns en större andel utrikesfödda med gymnasial och eftergymnasial utbildning som klarat SFI D-nivå. I den norra delen av länet var utbildningsnivån betydligt lägre. Av den orsaken prövades olika arbetssätt i de två länsdelarna. I GNOT-delen har man därför utgått från arbetsgivares behov med erbjudande om trainee eller riktade utbildningsinsatser. I den norra delen av länet har insatserna riktats mot att stärka språkkunskaperna och höja kunskapsnivån gällande den svenska arbetsmarknaden. Målet för alla aktiviteter var att få ut så många individer som möjligt i egen försörjning eller i studier som kan leda till egen försörjning. Projektet skulle även arbeta för att kvinnor skulle motiveras till att gå till högre studier. Katrineholmsdelen, som innefattade Katrineholm, Flen och Vingåker hädanefter benämnt KfV, satsade på personer med yrkeserfarenhet och avklarade SFI-studier, pga. att det fanns ytterligare ett projekt i kommunen som satsade på dem utan yrkeserfarenhet och lägre SFI-nivå. I Eskilstuna och Strängnäs valde man att ha en bred målgrupp utan krav på SFI-nivå.

Utifrån målgruppens bakgrund avseende utbildning- och arbetslivserfarenhet kändes det uppsatta målet om att 50 % av deltagarna skulle nå arbetet och utbildning som lite väl optimistiskt. Detta till trots har verksamheten uppnått ett mycket gott resultat. Framförallt har detta berott på frivillighetsaspekten och deltagarnas egna engagemang, motivation och beslutsamhet att stå på egna ben. Det kan också framhållas att verksamhetens arbetssätt och metoder också bidragit till det framgångsrika resultatet.

Av de sammanlagt 369 deltagarna har 207 eller 56 % gått vidare till arbete, studier eller eget företag. Därav 80 till reguljära arbeten, 51 till kommunalt subventionerade jobb och 74 deltagare till vidare studier varav 48 med CSN stöd. 2 deltagare har också startat eget företag. (Bil 2 statistik)

Som helhet har 27 deltagare höjt sin SFI-nivå under eller strax efter projekttiden. Eftersom en del deltagare inte klarat B-nivå så utgörs antalet av några som höjt från A-nivå till B-nivå. Flera av deltagarna valde att vänta till efter projekttiden för att skriva B eller C-provet dessutom har man i projektet valt att inte lägga fokus på att deltagarna skulle klara SFI D-nivå eftersom kraven för yrkes- och andra utbildningar ligger på avklarad C-nivå.

Eftersom GNOT-området arbetat med traineemodellen har inte språkhöjande insatser skett på samma sätt som i övriga projektdelar. Under sista halvåret har dock en suggestopedikurs hållits i Nyköping med en av de inom projektet utbildade suggestopedilärarna. Kursen riktades även här liksom i övriga projektdelar, till kvinnor som inte haft någon nämnvärd utveckling på SFI. Syftet var att höja kvinnornas förmåga att förstå och tala för att kunna klara sig själva i möten med ex vis skola och bostadsbolag. Av de 16 som började kursen genomförde 15 den

med goda muntliga resultat. Hälften av kvinnorna ökade även sin skriv – och läsförmåga trots att sådan träning inte låg i fokus under kursen. (Bil 5 Självutvärdering av suggestopedikurs i Nyköping)

För dem som var i behov av språkträningspraktik i KFV, Eskilstuna och Strängnäs, var möjligheterna att hitta språkpraktikplatser starkt begränsade. I kommunerna har samtidiga satsningar för att ge försörjningsstödstagare anställning under ett år i kommunala verksamheter, inneburit att projektet har haft svårigheter att finna språkpraktikplatser. De kommunala satsningarna har haft förtur i de kommunala verksamheterna som skulle ha varit aktuella som språkpraktikplatser för projektets deltagare. Av den anledningen har målsättningen för språkpraktikplatser inte uppnåtts.

Vad gäller praktik för yrkeserfarenhet har projektet haft en del svårigheter att finna praktikplatser i kommunens verksamheter. Största andelen praktikplatser har näringslivet stått för. För de flesta med behov av yrkeserfarenhet lyckades projektet att erbjuda praktikplatser eller för GNOT-områdets del traineeplatser givet att de hade förutsättningarna att klara arbetet. Projektet har i vissa fall i Eskilstuna och Strängnäs valt att i stället för att praktikplacera dem som var på väg ut i kommunalt subventionerade arbeten förbereda dem inför sin kommande anställning. Några deltagare har i stället valt att fokusera på studier, då de haft som mål att studera vidare.

Samtliga deltagare som fullgjort projektet och deltagit på heltid bedömer att de förbättrat sin språknivå utifrån de självvärderingar som genomfördes i Strängnäs, Eskilstuna och Katrineholm.

Lärande:

Under mobiliseringsfasen var en fokusgrupp engagerad. Den bestod av fem personer ur målgruppen. De var delaktiga i arbetet och kunde bidra med ett målgruppsperspektiv vilket gav möjlighet att målgruppens behov och tankar kunde tillvaratas och arbetssätten i projektet delvis kunde anpassas utifrån detta. För att få engagerade deltagare är det väsentligt att de känner att aktiviteterna som erbjuds är relevanta för just dem. Att engagera en fokusgrupp är ett sätt att tillvarata målgruppsperspektivet.

Erfarenheterna från projektet visar att redan under mobiliseringsfasen bör arbetsätt och metoder planeras och förberedas. Detta kan ske genom en grundlig omvärldsanalys. Då finns möjligheten att prövbara metoder upptäcks och då finns möjligheter att analysera behoven så metodarbetet snabbare kan komma igång. Ett gott exempel från projektet utgör suggestopedi-metoden. Omvärldsanalysen under mobiliseringskedet visade att metoden var värd att pröva och projektet kom snabbt igång med detta vilket gav utrymme för att arbeta med implementeringen i ordinarie verksamheter. För ett tvåårsprojekt är det viktigt att snabbt komma igång med prövning av metoder under första året för att under andra året kunna fokusera mer på att arbeta med implementering i ordinarie verksamheter. Framgångsrika metoder kan på så sätt bättre tillvaratas och inte riskera att försvinna vid projekttidens slut.

TECKENSTOPP LÄS VIDARE UNDER KAPITEL 8 -REGIONALA PRIORITERINGAR

Arbetsätt

Vad var ert huvudsakliga arbetsätt? Beskriv kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad i metoderna och aktiviteterna var det som gjorde skillnad, d.v.s. som ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

Undervisningen i arbetsmarknadskunskap i länets norra del syftade till att höja deltagarnas kunskapsnivå för att öka möjligheterna till egenförsörjning genom arbete, eget företagande eller studier. I metoden ingick flera delmål som är gemensam för de orter som arbetat med arbetsmarknadskunskap. Alla deltagare skulle: ha satt upp ett mål för framtiden, ha skrivit CV och personligt brev, ha insikt i en arbetsgivares krav, ha baskunskaper i data för att kunna söka arbete självständigt, ha genomgått arbetsintervju-träning och ha kunskaper om A-kassa och fackföreningar samt ha praktiserat en kortare eller längre period.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2011-3090042

Arbetsmarknadscoacherna har arbetat enskilt med varje deltagare med motiverande och informerande samtal och de har varit behjälpliga t.ex. vid ansökningar till utbildningar. I Katrineholm har dessutom en handläggare från arbetsförmedling tillsammans med en studieförmedlare varit behjälpliga i arbetet med deltagarna utifrån samma utgångspunkter.

Ett av delmålen för projektet var att utarbeta en modell för arbetsförlagt lärande. En arbetsgrupp i länet bestående av personal från projektet, från några kommunala instanser och från andra projekt fick i uppdrag att arbeta fram ett material. Det utformades som checklistor som kan användas av arbetsgivaren och av praktikplaceraren. Checklistorna fungerar som ett underlag för vad praktikanten kan och får arbeta med på praktikplatsen. De innebär också att praktikplatserna kvalitetssäkras. Samtidigt är de ett underlag som kan användas för att visa på vilka yrkeskunskaper praktikanten fått under praktiktiden. Checklistorna har fått namnet Isakmodellen och spänner över 31 yrkesområden. Implementering av Isakmodellen har slagit väl ut i Katrineholm där den används i flera kommunala verksamheter. I Nyköping och Strängnäs har Isakmodellen hittills använts inom projektet medan den i Eskilstuna främst har använts i projektet och i den kommunala verksamheten på Jobbcentrum. I Strängnäs kommer Isakmodellen att implementeras i den nya kommunala verksamheten, Jobbtorget, där biträdande projektledaren i isak fått anställning efter projekttidens slut. I och med det kommer isaks arbets sätt att användas i så stor utsträckning som möjligt i den nya verksamheten. Under hösten 2014 planeras ett mer uppsökande arbete i Eskilstuna för att introducera modellen i de ordinarie verksamheter som kan använda modellen i praktik- eller traineeplaceringar. I Katrineholm ska Isakmodellen implementeras i alla arbetsmarknadsåtgärder och arbetsmarknadscoacherna ska använda även använda checklistorna gentemot det privata näringslivet.

Isaks projektansökan gav projektet uppgiften att pröva suggestopedimetoden i språkträningen och om möjligt implementera metoden i SFI-undervisningen. Den suggestopedilärare som i Sverige har erfarenhet av metoden engagerades för att under 5 månader genomföra en kurs i Eskilstuna. Läraren hade 25 elever som samtliga höjde sin språknivå. Elva SFI-lärare från hela Sörmland auskulterade i suggestopediundervisningen och har genomgått den tre-stegsutbildning som ges i metoden i Sverige. Utbildningsinsatsen finansierades av Länsstyrelsen i Sörmland. Tre suggestopedikurser har sedan hållits av de examinerade suggestopedilärarna inom projektets ram, en kortare i Eskilstuna, en i Nyköping under vårterminen 2014 samt en i Katrineholm som bedrivs i samverkan med projektet Egenkraft under hösten 2013 och våren 2014. Fyra lärare i Eskilstuna har påbörjat användningen av metoden inom SFI. Samtliga verksamhetskommuner har sökt och beviljats medel från RAR för metodarbetet och för utveckling av material med förbehåll om samverkan inom länet och med andra intressenter för kvalitetssäkring och spridning av material.

Utifrån erfarenheter från ett tidigare projekt i Eskilstuna har en metod för dem med stora uttalsproblem skapats: Uttalsstöd. Metoden har riktats till Vietnameser och Kineser som har störst behov av uttalsstöd varför insatsen koncentrerades på dem. En talpedagog tillsammans med en språkresurs har arbetat fram en metod som baseras på talövningar med talpedagogen med ytterligare stöd av språkresursen. Metoden har utarbetats, finlipats och prövats från hösten 2012 till våren 2014. Förutom deltagare ur projektet, från Eskilstuna och Strängnäs, har en stor andel varit elever från SFI Eskilstuna. Deltagarna och SFI har varit nöjda med resultaten och metoden kommer att implementeras i SFI. Det sker successivt under försommaren 2014. För att lyckas med implementeringen har talpedagoginsatsen finansierats av projektet och språkstödet av SFI. Strängnäs SFI kommer på försök att engagera talpedagogen under våren och försommaren 2014 för eventuell implementering efter försökstiden. Även i Katrineholm kan talpedagog eventuellt implementeras på SFI. En ny modell för språkträning i kombination med arbetsmarknads kunskap har skapats i Eskilstuna. Många av de språksvagaste deltagarna hade svårt att tillgodogöra sig den arbetsmarknads kunskap som erbjöds. De var i behov av mer språkträning. För att väva samman språkträning med arbetsmarknads kunskap skapades dialogmodellen inspirerad av

suggestopedi. De dialoger som börjat produceras inom projektets ram har utgångspunkt i de aktiviteter och ämnesområden som behandlas i arbetsmarknadskunskapen. Den första dialogen behandlar vikten av att ha mål, senare följer ex. vis vad som behövs i ett personligt brev, insikt i hur en arbetsgivare resonerar, intervjuträning och vilken uppgift fackföreningar har. Dialogmodellen är således en samverkan mellan språk och arbetsmarknadskunskap och de utgör grunden för språkträningen och för undervisningen i arbetsmarknadskunskap. Språkträning inleder varje moment vilket ger deltagarna nödvändiga förkunskaper för att kunna tillgodogöra sig arbetsmarknadsundervisningen. Metoden kommer att användas i ordinarie verksamhet i kommunen med början sommaren 2014 vari två av isaks anställda kommer att ingå fram till årsskiftet 2014-2015. (Bil 1 European Minds utvärderingar av arbetsmetoder).

TECEKENSTOPP, LÄS VIDARE UNDER KAPITEL 8. - REGIONALA PRIORITERINGAR-

Deltagande aktörer i projektet

Redogör för vilka aktörer (organisationer, företag, myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller engagemang, ekonomiska resurser och påverkansarbete. Redovisa dessutom arbete i projektgrupp, styrgrupp och/eller referensgrupp samt gruppernas sammansättning. Hur har grupperna fungerat?

Samordningsförbundet RAR har varit projektägare och därmed den organisation som fattat beslut om omfördelningar, verksamhetsförändringar, ekonomiska förändringar mm. Besluten har fattats efter diskussioner i projektets styrgrupp. Projektägaren har även hanterat uppföljning, utvärdering och redovisning av projektet gentemot ESF och dessutom tillsett att projektplanen följts i de kommuner som bedrivit verksamhet och ansvarat för spridning av projektets resultat. Projektägaren har också hanterat upphandlingar och uppstartande av följande länsgemensamma resurser/insatser: Talpedagog, suggestopedi samt utbetalning av handledararvode till företag som tillhandahållit ett strukturerat arbetsplatsförlagt lärande. Förbundschefen är förbundets representant och ägare/ansvarig för projektet.

Delprojektledarna har hållit huvudprojektledaren och lokala styrgrupper uppdaterade om vad som skett i de lokala delprojekten.

Huvudprojektledaren har rapporterat vidare till projektägaren och styrgruppen.

Huvudstyrgruppen har bestått av representanter på chefsnivå från samtliga inblandade parter/myndigheter och kommunerna Eskilstuna, Strängnäs, Katrineholm och Nyköping samt Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Huvudprojektledaren har ingått i styrgruppen för att rapportera och verkställa styrgruppens beslut.

Tre lokala styrgrupper har ansvarat för genomförandet av verksamheten på respektive ort. De har ansvarat för genomförande av lokala insatser i enlighet med projektplanen. De lokala styrgrupperna har haft stöd från delprojektledare och huvudprojektledaren. Grupperna har bemannats av representanter från medverkande kommuner och Arbetsförmedlingen på lokal nivå.

Förutom detta har också ett antal möten med nyckelpersoner hållits i syfte att bana väg för implementering av isaks arbetsmetoder. Möten har hållits med vuxenutbildningschefer och arbetsmarknadschefer i Eskilstuna och Katrineholm och ett möte har hållits med samtliga Arbetsförmedlingschefer i länet.

I kommunerna fanns dessutom lokala referensgrupper som bestod av representanter från alla medaktörer. Under mötena diskuterades projektets aktiviteter, inriktning och framtidsplaner. Eskilstunas samverkansgrupp fungerade även som ett stöd och bollblank under mobiliseringsfasen. Den bidrog med idéer och gav kommentarer till planeringen inför genomförandefasen. Initialt under genomförandefasen samlades gruppen som under mobiliseringsfasen. Detta upplevdes då som ineffektivt eftersom gruppens arbete då övergick från verksamhetsfokus till brukarfokus. Gruppen delades därför i flera intressegrupper.

Försörjningsstöd har tillsammans med projektpersonalen utgjort en grupp varmed månatliga möten hållits kring brukarna. AF och heltidsmodellen ingick i en grupp vari praktik- och arbetsrelaterade frågor diskuterades. SFI och projektpersonalen tog upp olika språk- och undervisningsfrågor. Därifrån utgick samarbete kring analfabeter och kring uttalsstödsgruppen. Då det blev aktuellt med en ny organisation i kommunen vari isaks metoder skulle implementeras skapades en arbetsgrupp bestående av projektledaren i isak, och cheferna från SFI, Komvux och Jobbcentrum. Gruppen arbetade fram en verksamhetsplan som sedan godkändes för implementering i den kommunala nämnden. Projektet har samarbetat med Eskilstuna friidrottsförening och med Torshälla hembygdsförening. Samarbete kommer att fortsätta främst med den sistnämnda i den kommunala verksamhet vari projekt isaks metoder kommer att implementeras.

I Strängnäs arbetsgrupp ingick, förutom isaks personal, en handläggare från försörjningsstöd och en från arbetsförmedlingen samt studie- och yrkesvägledare från SFI. Gruppen genomförde sammanlagt 12 möten under projekttiden. I mötena utbyttes information om verksamheterna. Dessutom hade gruppen ett brukarfokus utifrån deltagarnas behov, gjort gemensamma planeringar, diskuterat nya deltagare och deltagare som slutat. Medlemmarna i arbetsgruppen har varit projektets kontaktpersoner gentemot respektive verksamhet och samarbetet har fungerat mycket smidigt. Kontaktpersonerna har regelbundet besökt projektet och informerat deltagarna om sin myndighets verksamhet. I Strängnäs har Olivehällkyrkan varit en samverkanspart som bidragit med stort personligt engagemang från församlingsmedlemmarna. De har också satsat ekonomiskt genom att bjuda på luncher, fika och ge blommor till projektdeltagarna. När projekt isak upphör, har man från Olivehällkyrkan uttryckt att man vill hitta andra sätt att träffa kommunens invandrare. Via projektet har kontakt förmedlats med nyckelpersoner, som träffar nyanlända och andra invandrare. På detta sätt kan Olivehällkyrkan fortsätta att vara en viktig kontaktyta för invandrare i Strängnäs kommun. I Strängnäs har även samarbete funnits med ABF, vilket inneburit att deltagare kostnadsfritt varit med på en datakurs och att en deltagare fick praktikplats som assisterande studiecirkelledare. Medborgarskolan i Strängnäs har haft "Medspråkare", en cirkel där deltagare från isak träffat svenska personer och tränat konversation på svenska. Det har också funnits en särskild arbetsgrupp för utveckling av praktikchecklistor. Gruppen har bestått av tjänstemän på handläggarnivå från Eskilstuna kommun, Flens kommun, Katrineholms kommun och Arbetsförmedlingen.

Jämställdhetsintegrering

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Under mobiliseringsfasen diskuterades verksamhetens jämställdhetsperspektiv med fokusgruppen som belyste problematik utifrån målgruppens synsätt. Utifrån det bestämdes bland annat att projektet skulle rikta extra insatser för att motivera lågutbildade kvinnor att satsa på utbildning.

Verksamheten utnyttjade också det professionella processtödet vid utarbetandet av jämställdhetsplanen. (Bil 3 Jämställdhetsplan)

Utifrån den statliga regleringen om jämställdhet har vi genomfört seminarier, föreläsningar, grupparbeten och diskussioner med deltagarna. Jämförelser har gjorts mellan kulturer och länder. Inbjudna organisationer, ex vis kvinno- och mansjour har informerat om varför de finns och vilket syfte de har. I språk- och arbetsmarknadsundervisningen har vi arbetat med könsrelaterade teman där kvinno- och mansfrågor lyfts.

Statistiken är könsuppdelad för att belysa kvinnligt och manligt perspektiv. Vi har i personalgruppen diskuterat och jobbat på att integrera jämställdhetsperspektivet i vårt

dagliga arbete genom att undvika traditionella könsroller i samtal, yrkesval, praktik och i undervisningen. Vi har uppmärksammat jämställdhetsperspektivet i det material vi använt. Dessutom har vi delvis arbetat med kvinnogrupper för att ge dem utrymme att diskutera specifika kvinnofrågor och uppmuntra dem att ta mer plats. Vi har tagit fasta på projektpersonalens tidigare erfarenheter som säger att kvinnor har svårare att ta plats och göra sig hörda. Genom detta har många av kvinnorna stärkt självkänslan och självförtroendet.

En del av kvinnorna i Eskilstuna ville inte delta i gymnastik tillsammans med männen. Kvinnor och män fick därför olika träningstid vilket innebar att samtliga kvinnor blev aktiva i gymnastiken.

De suggestopedikurser för deltagare som hölls i Eskilstuna och i Nyköping och Katrineholm riktades specifikt till kvinnor. Erfarenheten talade för att de kvinnor, som var aktuella för kursen, blir hämmade då män är närvarande dessutom sågs det som ett tillfälle att lyfta lågutbildade kvinnor mot mer utbildning. När den ordinarie undervisningen i Eskilstuna delvis genomfördes enligt suggestopedimetoden var den initialt könsuppdelad för att senare ges i blandad grupp.

För att få kvinnor att övernatta och i vissa fall för att överhuvudtaget delta under det kommunöverskridande lägret, så genomfördes det delvis könsuppdelat. Kvinnorna anlände på fredagen och sov över till lördagen då männen anlände. En del kvinnor åkte hem på fredagskvällen övriga på lördagen medan männen då sov kvar. Antalet kvinnor som övernattade översteg det förväntade. Av kvinnorna övernattade 8 av 17 och av männen 9 av 10.

Det visade sig att anställningsbehovet var betydligt större inom yrken som är mansdominerade. Detta har för projekt Isak i Nyköping inneburit ett mansöverskott bland deltagarna. Därför riktades speciella insatser mot kvinnor och då främst för att få kvinnor till högre studier. Bl.a. arrangerades en förberedelsekurs för undersköterskor. I den deltog även deltagare från projekt Isak i Eskilstuna.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Under mobiliseringsfasen engagerades 5 deltagare, fokusgruppen, som involverades i planeringsarbetet. Den genomförde besiktning av lokalerna i Eskilstuna enligt Handisams checklista. I Strängnäs, Nyköping och Katrineholm gjordes besiktning av projektpersonalen. I Inledningsfasen, där projektet även konsulterade professionellt processstöd, utarbetades en tillgänglighetsplan. (Bil 3 Tillgänglighetsplan)

Utifrån en analys som gjordes under mobiliseringsfasen upptäcktes att få funktionshindrade deltog i verksamheter liknande projekt Isak. Analysen visade att det berodde på att handläggare på försörjningsstöd inte anmälde funktionshindrade till verksamheterna eftersom man ofta förutsatte att särskilda verksamheter krävdes för funktionshindrade. Möten arrangerades med försörjningsstöd där projektledarna informerade om att projektet tar emot funktionshindrade och anpassar verksamheten efter behov. Antalet funktionshindrade har på så sätt blivit större än om informationen inte tillhandahållits. Flera av deltagarna har haft hörsel- och synnedsättningar. De har försetts med större text och fått hjälp med förbättrade hörapparater. En timanställd språkresurs i Eskilstuna som varit delaktig att bygga upp verksamheten med talpedagogen är hörselskadad. För att underlätta hans arbete har lokaler

och grupper anpassats efter hans förmåga. Det har även skett för att underlätta för deltagare med hörselnedsättning. Flera deltagare har haft psykiska funktionshinder som lett till att vi anpassat tiden efter deras förmåga vilket inneburit att några deltagit på halvtid. Vi har haft rullstolsburna deltagare och även lyckats bereda praktikplats för en av dem och bidragit till heltidsanställning för en kvinna med diagnosen panikångest. Kvinnan fick stöttning av arbetsmarknadscoachen och via Isakmodellen.

Samverkan har skett med olika handikapporganisationer, t ex De hörselskadades förening i Strängnäs, som har informerat deltagarna om hörselskador, var hjälpmedel finns att få och hur normalhörande kan hjälpa dem med hörselskador i daglig samvaro. Inbjudna föreläsare har i förväg ombetts att tänka på att använda enkelt och tydligt språk. I undervisningen har vi arbetat med information kring olika funktionshinder och vilka hjälpmedel som finns för att underlätta deras vardag.

Regionala prioriteringar

Redogör för de eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Kap. 8 ingen redovisning.

FORTSÄTTNING FRÅN KAP. 3 -SYFTE OCH MÅL MED PROJEKTET

Förutom att tid finns för implementeringsarbetet så måste också berörda ordinarie verksamheter involveras i implementeringen. Om ordinarie personal är införstådd i syftet och hur metoden fungerar underlättas implementering betydligt. Personalen är också mer motiverad att ta till sig och eventuellt vidareutveckla metoden.

Implementering innebär ofta kostnader som de ordinarie verksamheternas budget inte inkluderar. Därför kan finansiering av implementering i ordinarie verksamheter krävas. Budgetering i projekt för implementeringsinsatser kan underlätta för att få implementering till stånd. I projekt isak har samverkan med projektägaren, samordningsförbundet RAR, och med Länsstyrelsen Sörmland inneburit att implementering i ordinarie kommunala verksamheter kunnat ske.

Projektansökan inkluderade intensivsvenska i form av lägerverksamhet. Detta var också tänkt att genomföras med hjälp av frivilligorganisationer. Olivehällskyrkan i Strängnäs och hembygdsföreningen i Torshälla engagerade sig under lägret, förutom övrig tid de ägnat åt projektet.

Yrkestraineemetoden, som använts i GNOT-området, innebär att deltagare matchas direkt mot behovet på arbetsmarknaden. Några deltagare visade sig inte vara klara för att gå direkt ut i arbete och för dem var matchning en tuff och krävande metod, de har inte klarat kraven vilket de kan ha upplevt som ett misslyckande. Om deltagarna först genomgått en kortare tid med verksamhet i projektets regi hade det inneburit att det funnits större möjligheter att bedöma om en person är "Jobready" eller inte.

I Nyköping har det tidvis varit svårt att fylla alla lediga deltagarplatser i projektet. Till den förberedande undersköterskekursen har till exempel inte platserna kunnat fyllas. Arbetsförmedlingen har ibland inte anvisat deltagare, även om viljan och förkunskaperna har funnits hos personerna, eftersom de inte varit inskrivna på Arbetsförmedlingen så länge så att de är aktuella för en åtgärd och heller inte ansetts vara i behov av en tidig insats. För att Arbetsförmedlingen ska ha fått hänvisa deltagare måste personen tillhöra en prioriterad grupp. Kraven, som avgörs av Arbetsmarknadsstyrelsen, för att få tillhöra en prioriterad grupp har ändrats under projektets gång och då även vår möjlighet att få deltagare till våra utbildningar. Socialtjänsten har dock också kunnat hänvisa deltagare men på grund av stor arbetsbörda hos dem har så inte skett, undantaget Trosa och Oxelösunds kommun som har skickat deltagare till projektet. Arbetsförmedlingen har även i viss utsträckning prioriterat att

sända arbetssökande till redan inköpt extern verksamhet vilket inneburit att projektet fått konkurrera om deltagare med dessa aktörer.

FORTSÄTTNING FRÅN KAPITEL 4. - ARBETSSÄTT-

GNOT-området har som framgått arbetat på ett annat sätt än övriga i länet och använt Yrkestraineemetoden. I Nyköping har man, i stället för att utgå från deltagarnas behov, utgått från arbetsmarknadens behov. Genom uppsökande verksamhet har man hittat företag med rekryteringsbehov därefter har man sökt efter arbetslösa utrikesfödda personer som matchats mot företagen genom praktik och utbildningsinsatser. Valet av arbetssätt utgick från en analys av språk- och utbildningsnivå hos de utrikesfödda i södra delen av länet som visade sig vara högre än i norra delen av länet. Utifrån projektets sondering av företagets behov av arbetskraft och krav på kompetens har deltagare rekryterats till projektet. I största möjliga utsträckning har utrikesfödda matchats till företagets behov. I de fall då detta inte varit möjligt har även svenskfödda inkluderats i projektet. En nära samverkan med Arbetsförmedlingen har krävts vid rekryteringen av deltagare. När så behövts, vilket oftast varit fallet, har deltagarna via projektet genomgått en anpassad utbildning för att kunna möta arbetsgivarens krav. Deltagaren har sedan genomfört en praktikperiod utan kostnad för företaget. Målsättningen har varit att praktikanten ska erhålla anställning i företaget, efter 1 till 6 månaders praktik, men det har inte varit något krav för att ta emot en praktikant. Metoden har inneburit att projektet i Nyköping har upphandlat flera olika utbildningar utifrån de behov som arbetsmarknaden uppvisat. Utbildningarna har nyttjats även av övriga projektdelar som haft deltagare i utbildningarna. Metoden har bidragit till att många av deltagarna fått tillsvidare eller tidsbegränsade anställningar.

I Katrineholm har ett dataprogram, Photostory, för språkinlärning använts i kombination med arbetsmarknadskunskap. Med hjälp av detta har deltagarna en möjlighet att skapa en egen film med egna digitala stillbilder. Deltagarna pratade i filmen om sin egen studiesituation, om jobb eller andra erfarenhet. Berättelsen var även textad. Filmen skapade en plattform både för pedagog och studievägledare för undervisningen i språk och arbetsmarknadskunskap. Det blev lättare både för pedagog och studievägledare att definiera varje deltagarens språkinlärningsbehov och varje deltagares mål och för vilka yrkesval den intresserade sig för. Filmerna hjälpte även talpedagog att kartlägga dem som hon arbetade med för att utveckla ett underlag för arbetet med den enskilde deltagaren.

Isak i Katrineholm har i samverkan med projektet Knut i Flen arbetat med det sk Hälsospåret. Grunden till det är att en stor grupp invandrade av hälsoskäl inte var aktuella för att komma ut i arbete. På försök statades Hälsospåret i syfte att hitta former för att förbättrad hälsa kan fungera som ett arbetsmarknadsverktyg. Isak och KNUT fick ansvar för det operativa arbetet som genomfördes i samverkan med ABF. En hälsocoach, en kostrådgivare och en läkare var engagerade tillsammans med ett språkstöd. (Bil 5 Utvärdering från KNUT-projektet)

Spridning och påverkansarbete

Redogör för hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete.

- Vilka personer/organisationer har ni riktat er till?
- Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet?
- Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas för att nå dit ni vill? Vem/vilka bör göra det?

För information och spridning av suggestopedi har ett informationsseminarium och en konferens hållits 21 november 2012 och 23 september 2013. Suggestopedilärare från Norge var inbjudna och föreläste på konferensen. DE deltog även i den paneldebatt som genomfördes tillsammans med suggestopediföreträdare i Sverige. Dessutom genomfördes en studieresa till Oslo 26-28 november 2013. De SFI-lärare som utbildats till suggestopedilärare, rektorer och projektledare deltog tillsammans med förbundschefen för RAR. Sammanlagt tog

20 personer del av de verksamheter som studiebesöket var förlagda till. I Nyköping bjöds framför allt politiker in till mingel i suggestopediundervisningen där möjligheter fanns att ställa frågor till deltagarna, suggestopediläraren och övrig projektpersonal.

För spridning av Isakmodellens checklistor har projektet i Katrineholm ordnat träffar med det privata näringslivet. Fortsatt arbete med spridningen i Katrineholm Strängnäs och Eskilstuna kommer att ske under hösten 2014.

I december 2013 besökte ESF-projektet VISA från Växjö verksamheten i Eskilstuna. Ett studiebesök genomfördes hos VISA 28-30 januari 2014 vari projektledaren från Katrineholm deltog tillsammans med projektets arbetsmarknadscoacher. Under besöket i Växjö presenterades projekt isaks metoder inför ett 30-tal inbjudna från Arbetsförmedlingen, den kommunala vuxenutbildningen och från andra kommunala förvaltningar.

Den 26 februari 2014 hölls ett spridnings-seminarium med inbjudna från projektets styrgrupp, aktuella förvaltnings- och kommunala chefer samt Arbetsförmedlingen och Länsstyrelsen.

Samordningsförbundet RAR bjöd in projektet till RARs styrgruppsmöte den 20 mars 2014 för att informera om projektet och dess resultat samt de metoder som utarbetats. Informationen gav underlag för diskussioner kring metoder och dess implementering i kommunala verksamheter.

Den 3-4 april deltog arbetsmarknadscoachen och projektpedagogen i Eskilstuna i Arbetsmarknads- och näringslivsdagarna i Uppsala. Under de två dagarna spreds 300 flyers om projektets metoder och arbetssätt. Många konferensdeltagare fick muntlig information kring de utarbetade metoderna. Intresset för isaks arbete var mycket stort.

Via nyhetsbrev och publiceringar på Samordningsförbundets hemsida har länets myndigheter fått löpande information om vad som hänt i projektet. Via ett av dessa nyhetsbrev har läsaren fått följa hur det gått för 6 projektdeltagare från det att de började i projekt till det att de avslutades till arbete studier eller annat.

I Katrineholm och Nyköping har information om projektets verksamhet och resultat redovisats i berörda politiskanämnder

Den 15 maj hölls slutseminarium i Eskilstuna. Sex ESF-projekt i Eskilstuna avslutas samtidigt och därför samordnades projektens slutseminarier till ett stort gemensamt.

I Strängnäs har projekt isak besökt och informerat all personal på individ- och familjeomsorgen och på Arbetsförmedlingen. Information om projektet har även lagts ut på kommunens intranät.

Dessutom kommer en utställning om projektet att finnas på Jobbtorget i kommunen.

Erfarenhetsutbyte rörande suggestopediska arbetsformer har inletts med Södertälje vuxenutbildning bland annat genom studiebesök 22 maj 2014. Fortsatt samverkan kommer att ske med det suggestopediska nätverk som bildats i länet.(Bil 4 Broschyrer)

Extern utvärdering

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projektarbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Vi har haft en löpande dialog med utvärderaren angående analys av styrning och arbetet med tillvaratagande av erfarenheter. Vi hade önskat mer initiativ och närvaro från utvärderarna vilket enligt vår uppfattning sannolikt skulle stärkt projektet.

Det som har varit till hjälp i detta projekt är att den externa utvärderaren har tagit fram beskrivningar och bedömningar av de metoder projektet arbetat med. Dessa beskrivningar har varit användbara för projektet i spridningshänseende och marknadsföring gentemot ordinarie verksamheter. (Bil 1 European Minds utvärderingar och dess slutrapport)

Egenutvärdering

Redogör för hur ni själva arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Som i alla andra projekt har vi mätt hur många som kommit ut i arbete eller gått vidare till studier, vilket är enkelt. Det som har varit utmaningen i detta projekt har varit att på ett trovärdigt sätt mäta deltagares stegförflyttning mot arbete, d.v.s. utveckling hos deltagaren som ökat hans/hennes möjlighet att komma ut i arbete på längre sikt. Språket har stor betydelse för deltagaren möjlighet att på sikt komma ut i arbete, där har vi arbetat med att mäta hur många deltagare som höjt sin SFI-nivå med hjälp av den språkträning de fått av projektet. Vi har också arbetat med att ta fram hörförståelsefrågor som poängsatts för att mäta före och efterläge. (Bil 5 Självutvärderingar) En annan indikator på att deltagaren kommit närmare arbetsmarknaden har varit att han/hon fullgjort en praktikperiod. Detta är det som gjorts för att mäta stegförflyttningen men det skulle behövas mycket mer.

I Strängnäs, Eskilstuna och KFV har projektet genomfört egna utvärderingar med egenproducerad utvärderingsblankett vari frågor om trivsel och material samt om deltagarna upplevde att de ökat sina språkkunskaper och kunskaperna om den svenska arbetsmarknaden. Deltagarna var med något undantag positiva. Utifrån de svar som gavs i utvärderingarna har vissa justeringar i verksamheten skett. (Bil 5 Självutvärderingar) Förutom detta har regelbundna brukarråd genomförts där deltagarna tagit upp idéer och förslag och kunnat framföra synpunkter på verksamheten.

Verksamheterna har även genomfört språkutvärderingar med hjälp av Europarådets Europeisk språkportfolios checklistor för självvärdering av språkkunskaper. Utvärderingarna visade att en majoritet upplevde sig ha ökat sina svensk-kunskaper. Utvärderingsformen fungerade inte optimalt på målgruppen eftersom de dels inte förstod utvärderingsformen och dels hade svårt att förstå frågorna språkmässigt trots att viss förenkling gjordes av frågeformuläret. I de suggestopedikurser som genomförts i projektets ram har lärarna skrivit självutvärderingar vari det framgår att samtliga deltagare höjt sin förmåga att kommunicera muntligt. En ansevärd andel har även höjt den skriftliga kommunikationsförmågan. (Bil 5 Självutvärderingar)

Kommentarer och tips

Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

Framgångsfaktorerna i detta projekt är:

1. En lång mobiliseringsfas inriktad på att lära av vad andra har gjort, att projektet har anammat och vidareutveckla det som har fungerat bra i andra projekt.
2. Att personal från ordinarie verksamheter auskulterat i projektet för att lära av och implementera de arbetsmetoder som fungerar bra.
3. Att projektet bearbetat nyckelpersoner i de organisationer som ska tillvarata projektets

resultat, att projektet tillsett att dessa nyckelpersoner, chefer och strateger, blivit väl insatta i det som fungerar bra, att de fått vara med och på plats för att se hur det fungerar.

4. Att det varit ett projekt med verksamhet i fyra olika kommuner som arbetat på lite olika sätt och sedan lärt av varandra. Det har funnit ett slags positiv konkurrens där man velat visa de andra delprojekten bra resultat och innovativa lösningar.

Önskvärt vore om framtida projekt kunde arbeta vidare med att hitta sätt att mäta deltagares stegförflyttning.

Kontaktpersoner

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Projektägare

Samordningsförbundet RAR Sörmland www.rarsormland.se

Förbundschef

Ola Wiktorsson: ola@rarsormland.se

Huvudprojektledare

Kenny Sjöberg: kenny@rarsormland.se

Delprojektledare

Katrineholm Flen Vingåker (KFV) Per Norén: pelle.noren@viadidakt.se

Gnesta Nyköping Oxelösund Trosa (GNOT) Martin Vrethammar: martin.vrethammar@nykoping.se

Eskilstuna/Strängnäs Mikael Nyman: mikael.nyman@eskilstuna.se

Biträdande Projektledare Strängnäs: Mia Gellerskog mia.gellerskog@strangnas.se